

Fiksun mopoilun ohjelma

Esittely Väylät ja Liikenne 2023

Teemu Kinnunen

Ramboll

Taustaa

- Hanke toteutettu Traficomien liikenneturvallisuuden edistämisen valtionavustushankkeena
- Tarve ohjelmalle noussut kunnista: mopoilu aiheuttanut häiriötä ja vaaratilanteita. Lisäksi nuoret ovat toivoneet kunnilta toimenpiteitä mopoiluun liittyen (esim. moposuora).
- Tavoitteena oli löytää keinot fiksumpaan mopoiluun huomioiden sekä nuorten että aikuisten tarpeet, toiveet ja huolet.
- Aineistot on kerätty kyselyillä, jotka suunnattiin nuorille, vanhemmille ja yleisesti kuntalaisille.

Hankkeessa mukana

Rambollin tiimi:

- Minna Nikula (hankkeen käynnistäjä)
- Teemu Kinnunen (projektipäällikkö)
- Pauliina Järvinen (pääsuunnittelija)
- Kirsi Översti (vuorovaikutus)
- Heli Backman (vuorovaikutus)

Toimintamallit

Kartoitus hyvistä käytännöistä ja kuvaus valituista toimenpiteistä mopoilun turvallisuuden edistämiseksi

- Kartoitetaan hyviä käytäntöjä mopoilun turvallisuuden huomioimiseen **kyselyllä**, joka on suunnattu kuntiin.
- Haetaan hyviä käytäntöjä myös kuntien **liikenneturvallisuusryhmien muistioiden** ja toimintakertomuksien kautta ja käydään läpi **kuntien liikennekasvatussuunnitelmassa** esitetyjä mopoiiluun liittyviä esityksiä.
- Tarkempi **haastattelu** niiden kuntien kanssa, joista esitetty useampia hyviä käytäntöjä. Listataan kaikki esitetyt toimenpiteet raporttiin.
- Laaditaan erikseen valittavista toimintamalleista **hyvien käytäntöjen ohjekortit** (miten toteutetaan, mitä yhteistyötahoja tarvitaan mukaan ja mahdolliset kustannukset sekä mikä toiminnallinen vaikutus toimenpiteellä on)
- Erillisenä kartoituksena mallit mopopajojen toiminnasta sekä moposuorista (mm. toiminnan kuvaukset ja vastuut sekä mahdolliset vaikutukset). Tavoitteena lisätä kuntien tietoutta näistä toimintamalleista, sillä esimerkiksi moposuoriin liittyen kuntiin tullut korona-aikana runsaasti aloitteita niiden perustamiseksi eikä kunnissa ei ole usein tietoa vastuukysymyksistä niihin liittyen.

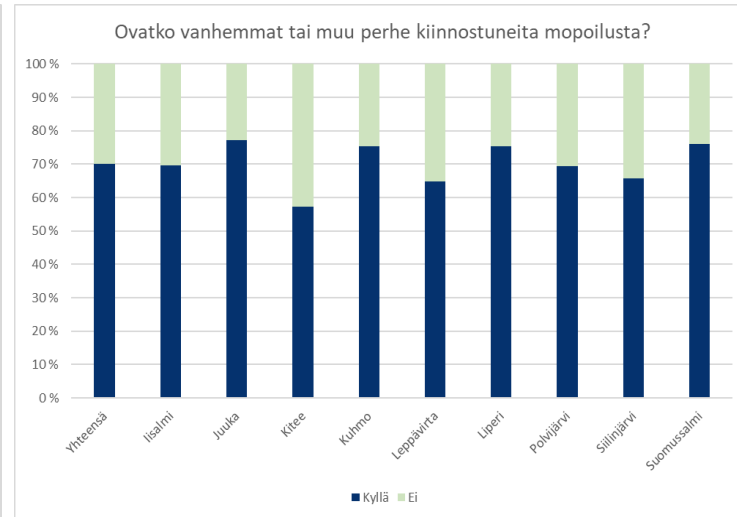
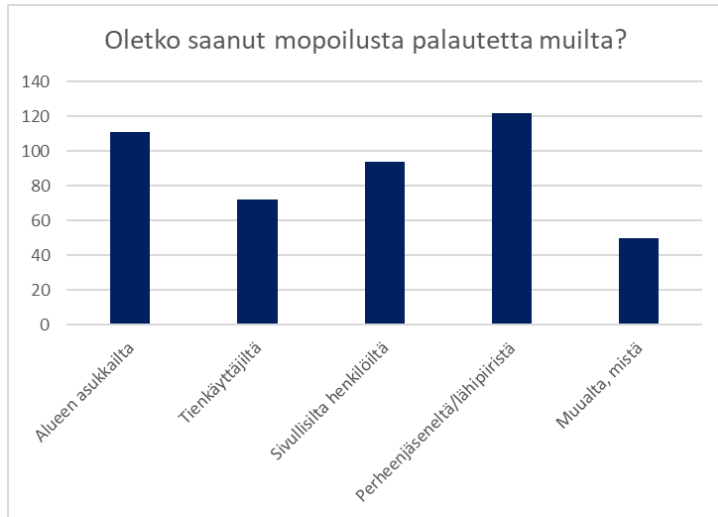
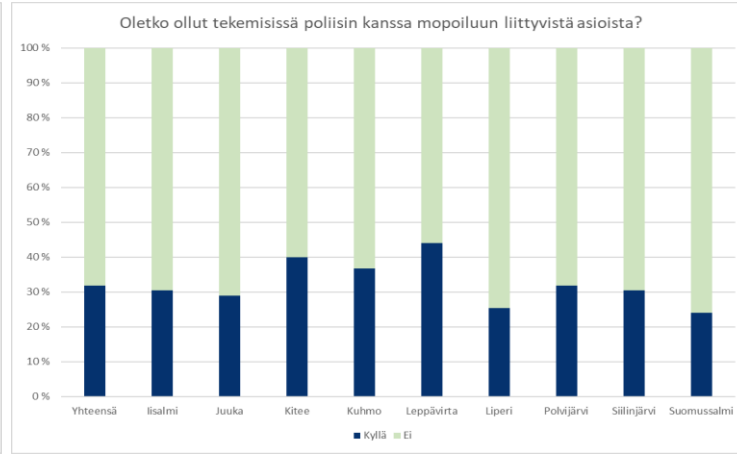
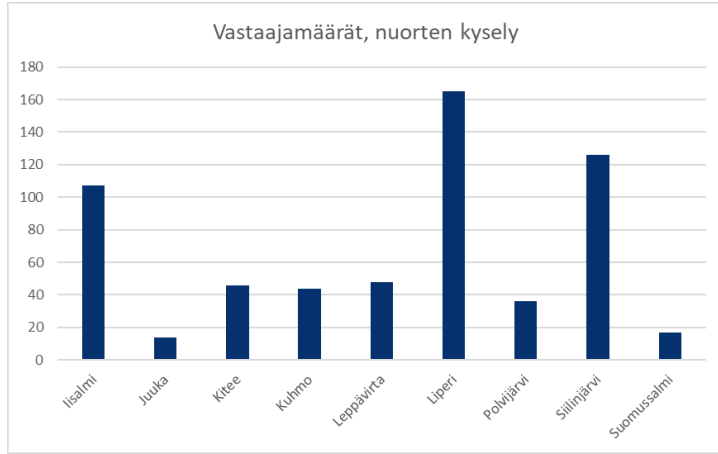

Tulokset

- **Hyvien käytäntöjen ohjekortit**, miten edistetään turvallista mopoilua (*kuvaus toimintamallista, mihin vaikutetaan, tila- ja henkilövaatimukset, kustannukset, tarvittavat yhteistyökumppanit, kokemuksia toimintamallista*)
- Ohjekortit sekä kartoituksen tulokset kokonaisuudessaan kootaan **yhteiseen Teamsiin**, josta hankkeen aikana ja tulevaisuudessa kunnat voivat poimia toimintamalleja nuorten liikenneturvallisuuden edistämiseen sekä mopoiluun vaikuttamiseen. Teams kootaan mahdollisimman helppolukoiseksi, erilaiset mallit jaoteltu omiin kansioihin. Mahdollisuus nostaa valtakunnallisesti tietoisuuteen kuntien hyvä käytäntöjä.
- **Nuorten ideoiden** kartoittaminen mopoilun turvallisuuden edistämiseen
- Mallit, miten suhtautua mopopajoihin ja moposuoriin toiminnallisina malleina ja mitä nämä vaatisivat
- Laaditaan kullekin mukaan lähtevälle kunnalle **kunnan oma Fiksun mopoilun ohjelma**, johon kootaan *yhteisesti hyväksytyt suositukset mopoilun turvallisuuden edistämiseen (mitä toimenpiteitä toteutetaan) sekä häiriökäyttäytymisen vähentämiseen.*
- Hankkeeseen mukaan lähteville kunnille yhteinen **Teams -koulutus**, jossa käydään läpi tarkemmin hyvien käytäntöjen toteuttamismallit.

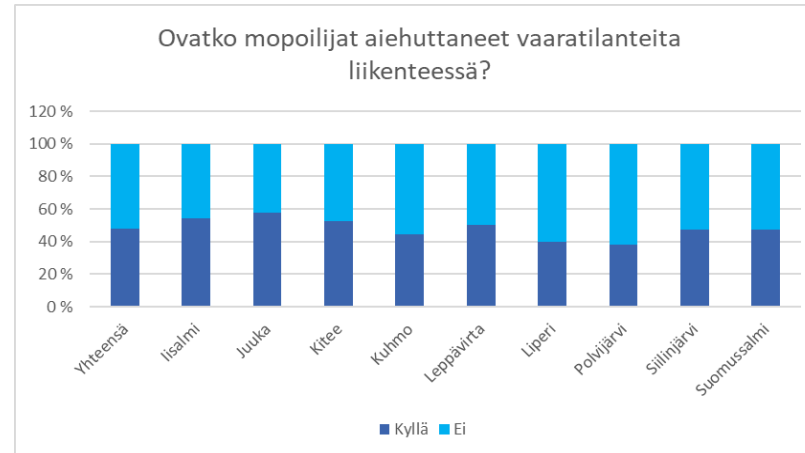
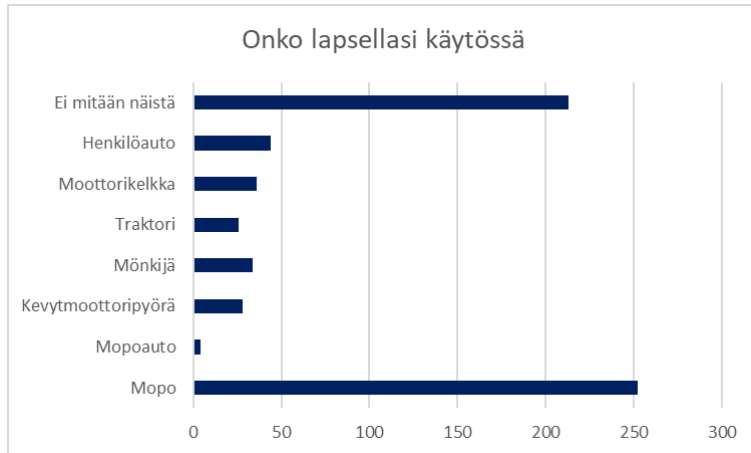
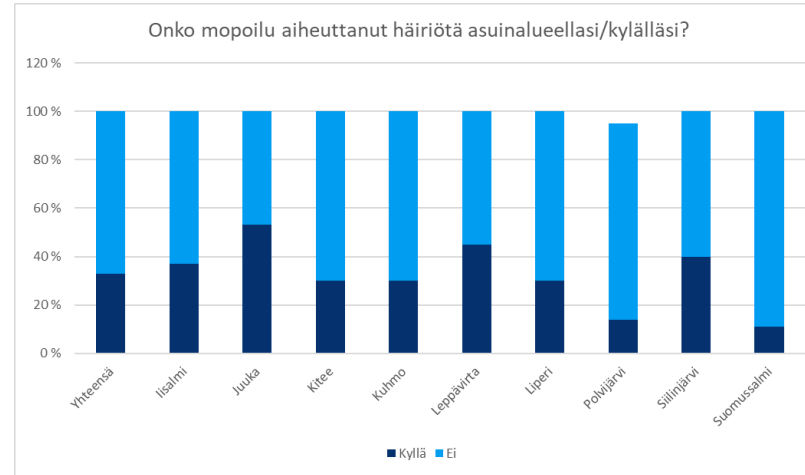
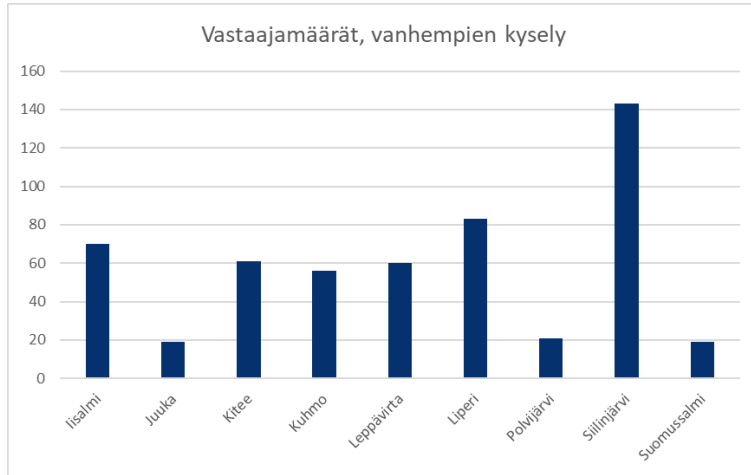

Nuorten kyselyn tulokset

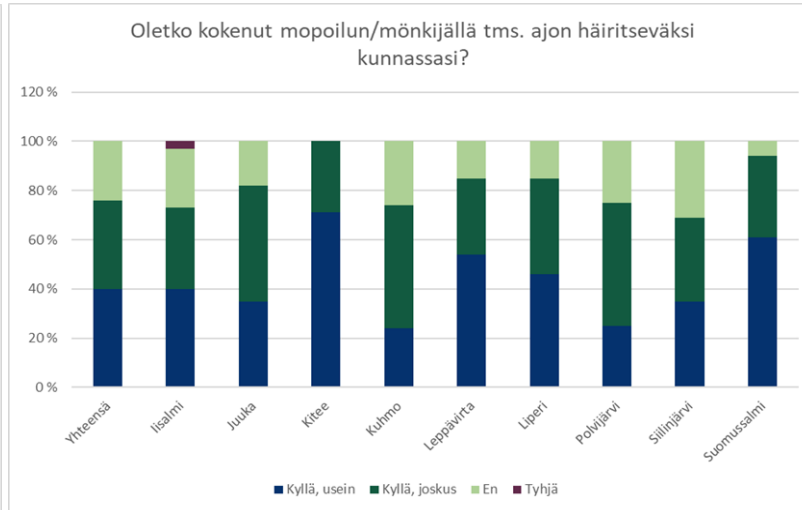
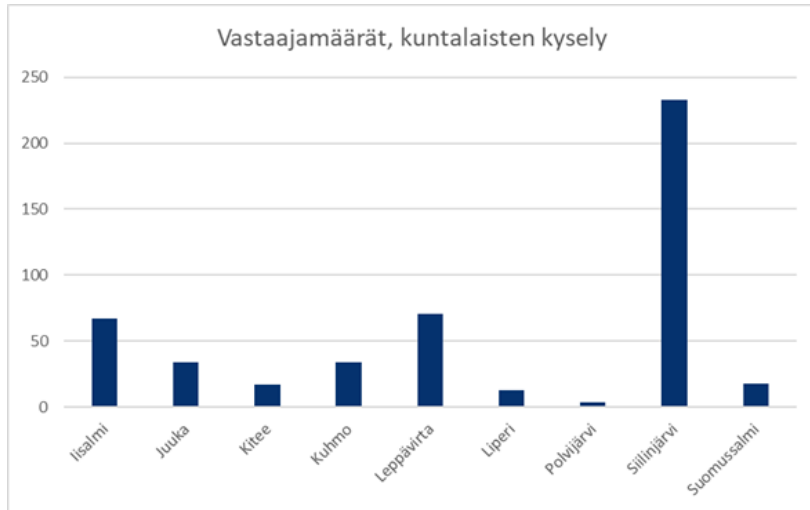
- Nuorten kyselyyn saatiin 603 vastausta. Vastaajista 32 % oli naisia, 61 % miehiä ja 7 % ei halunnut kertoa. Yli 80 % vastaajista oli 14-16 vuotiaita. Suurin osa vastaajista oli 15 vuotiaita.
- Omaa kulkuneuvoa käytetään huviajeluun (370 vastausta) ja koulumatkoihin (324 vastausta). Kulkuneuvolla ajetaan etenkin ilta-aikaan kesäisin paikkakunnan keskustajamassa. Enemmistö ajaa pääasiassa kavereiden kanssa.
- 92 % vastaajista pitää mopoilua turvallisena. Turvattomuuden tunnetta luovat etenkin autoilijat.
- Suurimmalle osalle vastaajista ei ole sattunut onnettomuuksia mopoillessa. Sattuneet onnettomuudet ovat pääasiassa kaatumisonnettomuuksia.
- 68 % vastaajista ei ole ollut tekemisissä poliisin kanssa mopoiluun liittyvistä asioista.
- Mopoilussa parasta on vauhti, ajaminen, vapaus ja keuliminen.
- Mopoharrastus on opettanut etenkin liikennesääntöjä ja korjaustaitoja.
- Parhaiksi paikoiksi listattuja kohteita olivat monissa kunnissa muun muassa erilaiset parkkipaikat, koulujen pihat tai pitkät kunnissa olevat suorat.
- Kunnalta/kaupungilta ja nuorisotyöltä toivottiin etenkin moposuoraa ja bensarahaa.

Vanhempien kyselyn tulokset

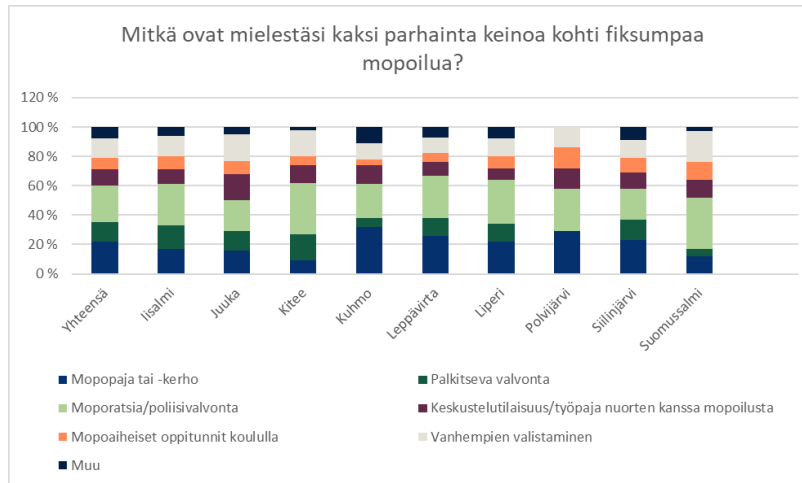
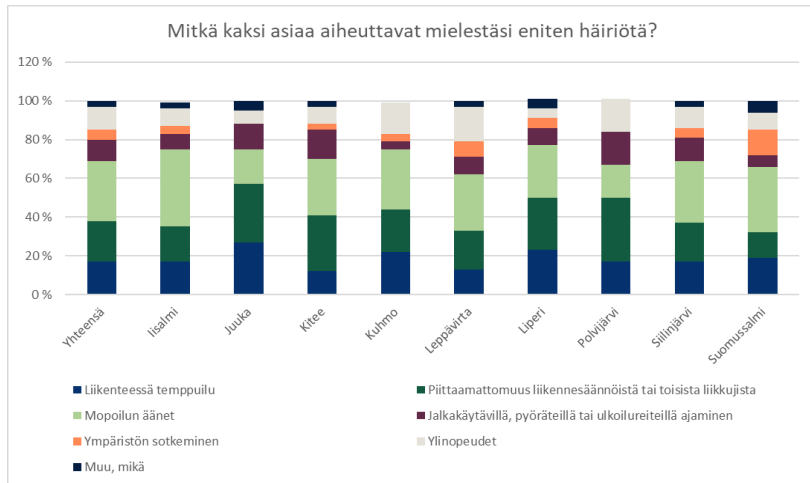

- Vanhempien kyselyyn saatiin 532 vastausta.
- Häiriötä aiheutunut etenkin yöaikaisesta ajelusta ja sen aiheuttamasta melusta. Myös vaarallinen liikennekäyttäytyminen on aiheuttanut häiriötä.
- Vaaratilanteita on aiheuttanut etenkin vaarallinen käyttäytyminen liikenteessä. Esimerkkeiksi nostettiin keuliminen ajoradalla, varomaton ajaminen kolmioiden takaa sekä liialliset tilannenopeudet.
- Selkeää parasta mopoilupaiikkaa ei vanhempien näkökulmasta ole. Jokaisessa kunnassa vaihtoehtoina nostettiin esiin syrjäinen alue taajaman ulkopuolella, missä häiriötä asutukselle aiheutuisi mahdollisimman vähän.
- Mopoilun hyviksi puoliksi vanhemmat listasivat liikkumisen vapauden ja itsenäisyyden. Mopoilu mahdollistaa esimerkiksi itsenäisen kulkemisen harrastuksiin. Myös korjaustaitojen oppiminen nähtiin hyvänä puolena.
- Vastaajista 13 % on joutunut puuttumaan lapsensa mopoilukäyttöön tai on saanut siitä palautetta ulkopuolisilta henkilöiltä.

Asukaskyselyn tulokset

- Asukaskyselyyn saatiin 491 vastausta.
- Vastaajista 351 on ollut näkemässä, että mopoilija/mönkijällä tms. ajava on aiheuttanut vaaratilanteen liikenteessä.
- Mopoilun kokoontumiselle sopivaksi paikaksi esitettiin syrjäisempää aluetta tai teollisuusalueita. Monissa vastauksissa nostettiin esiin, että selkeä paikka puuttuu tällä hetkellä.

Haastattelut (esimerkki)

Moporetket Kittilässä

Kittilästä haastateltiin nuoriso- ja vapaa-ajan ohjaaja Jouni Alaraatikkaa. Haastattelu toteutettiin sähköpostitse.

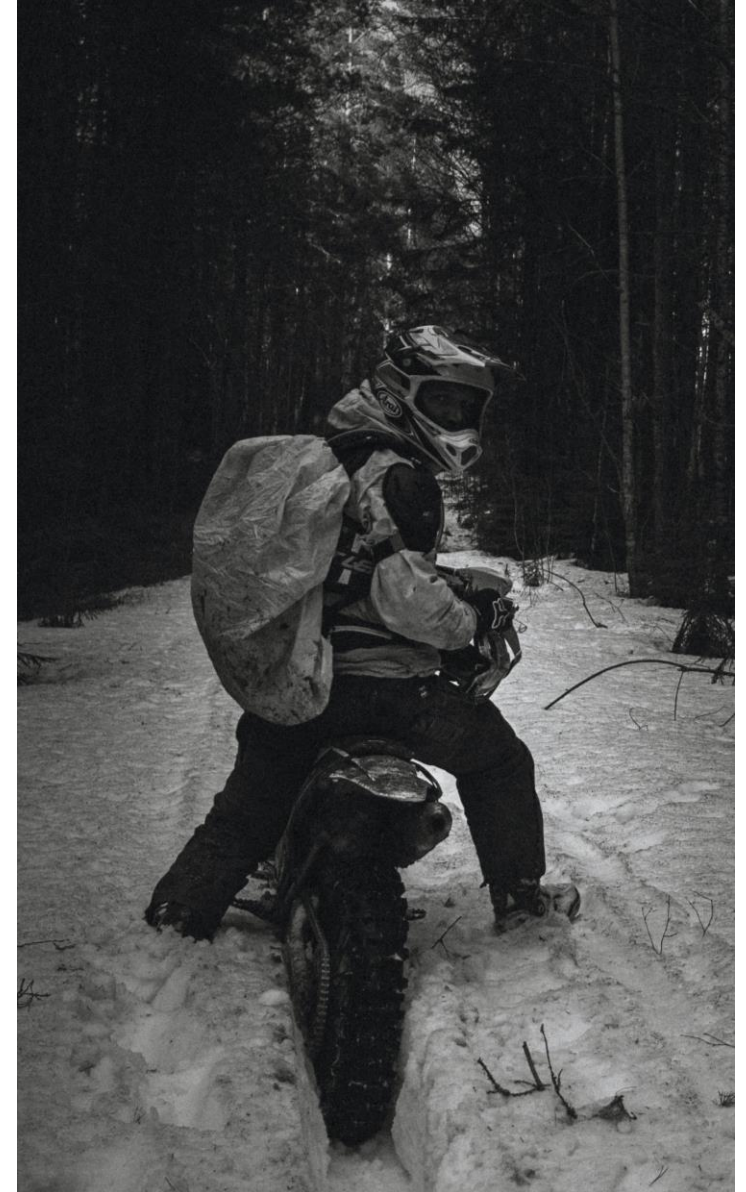
Moporetket on järjestetty päivän tai kahden mittaisena ajelureissuna Kittilän lähikuntiin. Retki järjestetään "safarityyppisesti", ja yöpyminen toteutetaan joko teltoissa tai hostellissa. Ajatuksena on opetella letkassa ajamista ja turvallista liikennekäyttäytymistä, sekä pitää hauskaa turvallisilla alueilla. Tällaisia ovat esimerkiksi soramontut tai suljetut teialueet.

Retkelle tarvitaan kaksi tai kolme ohjaajaa, jotka sijoitetaan keulalle, perään ja/tai keskelle. Lisäksi mukana on ollut poliisi saattelemassa letkan liikkeelle ja tarkistamassa ajoneuvojen laillisuuden.

Ajoreitit ja yöpymispaikat suunnitellaan yhdessä nuorten kanssa. Kustannukset määräytyvät pitkälti sen mukaan, missä yövytään ja syödään. Osallistujat maksavat polttoaineet itse.

Alaraatika kertoi, että toiminta on vaikuttanut positiivisesti kylän pinnassa tapahtuvaan ylimääräiseen kikkailuun ja häiriötekijöihin.

Alaraatika kertoi lyhyesti myös positiivisesta valvonnasta, jota kunnassa on toteutettu. Kun nuorisotyön ohjaajat näkevät kylällä nuoria mopoilijoita, joiden ajamisesta ei ole negatiivista sanomista, niin lahjotaan kahvilla/polttoainelahjakortilla jne.

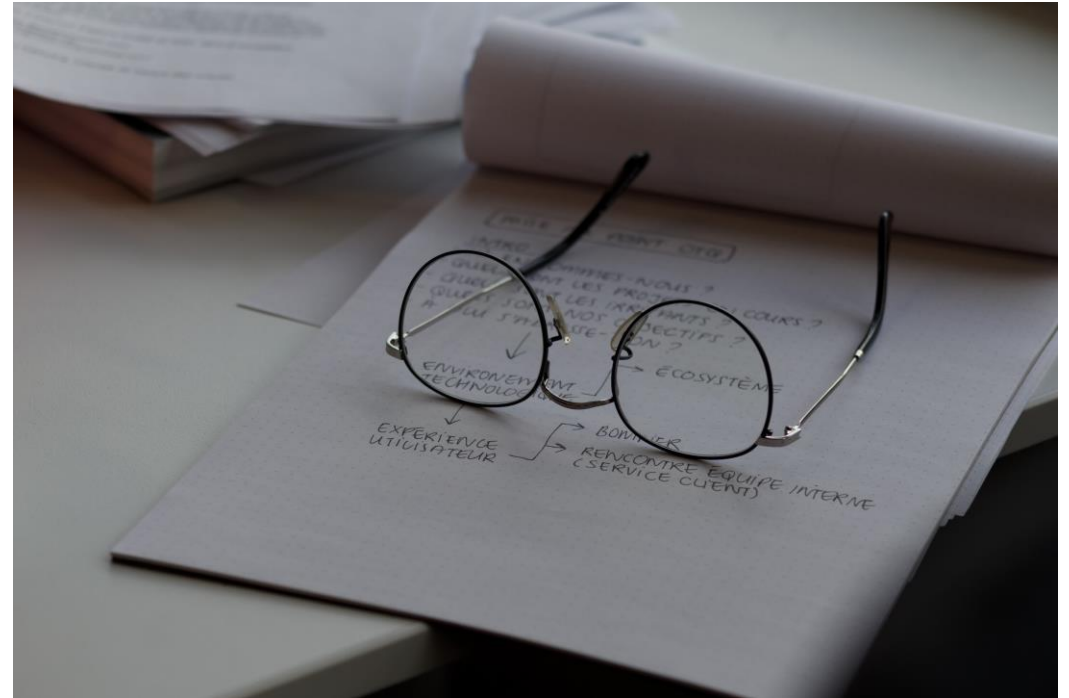
Työpajat

- Jokaisessa kunnassa järjestettiin nuorille suunnattu työpaja lokakuun aikana. Työpajoihin osallistui nuorten lisäksi heidän parissaan työskenteleviä henkilöitä sekä kunnan/kaupungin henkilöstöä.
- Työpajat koostuivat Liikenneturvan alustuksesta, kyselytulosten ja kärkitoimenpiteiden esittelystä sekä osallistujien mielipiteiden keräämisestä Mentimeterin avulla. Lopuksi pidettiin lyhyt yhteenveto saaduista tuloksista.
- Työpajojen osallistujamäärät vaihtelivat alle 10:stä muutamiin kymmeneen.
- Sekä kyselytuloksiin että kunnille tarjottuihin kärkitoimenpiteisiin oltiin pääasiassa tyytyväisiä. Muutamassa kunnassa enemmistö ajatteli, että ehdotetut toimenpiteet eivät välttämättä ole tarpeeksi vaikuttavia, ja näistä kunnista saatiin hyviä parannusehdotuksia.
- Toimenpiteistä eniten positiivista keskustelua herätti palkitseva valvonta, jota tarjottiin useisiin kuntiin. Tästä pitivät myös nuoret. Vähiten innolla suhtauduttiin nuorten puolelta poliisivalvonnan lisäämiseen ja moporatsioihin.

Toimenpiteet

- Työpajoista saatujen tulosten avulla kunnille laadittiin kuntakohtaiset Fiksun mopoilun toimenpideohjelman.
- Ohjelma koostui kunkin kunnan mopoilun nykytilanteen kartoittamisesta, kyselytulosten esittelystä, työpajan tuloksista sekä kunnalle annettavien toimenpiteiden esittelystä.
- Toimenpidekortteissa kuvattiin lyhyesti toimenpiteen tarkoitus, järjestävä taho/sidosryhmä, kustannukset, markkinointi sekä toimenpiteen vaikuttavuus.
- Lisäksi kaikkiin kuntiin tarjottiin yleisesti hyödyllisiä materiaaleja ja ideoita, joita olivat vinkit/tiedotteet huoltajille, EHYT ry:n materiaalit, Nuorten akatemian materiaalit, Liikenneturvan materiaalit sekä muut toimenpiteet.

Fiksun mopoilun ohjelma

Toimenpidekortit

1. Moporetket
2. Mopomiitti
3. Mopotaitoajorata
4. Mopopaja/-kerho
5. Mopojen kunnostustempaus
6. Tappomopo-esitys
7. Mopo-oppitunnit
8. Vinkit/tiedotteet huoltajille
9. Palkitseva valvonta
10. Turvallisuusilta oppilaiden huoltajille
11. Moporatsia
12. Teemaillat nuorille nuorisotalolla
13. Mopomestari -kisa
14. 3 000 kilometriä Roomaan –lyhytelokuvan katsominen ja keskustelu
15. Moposuunnistus
16. EHYT ry:n materiaaleja
17. Nuorten akatemian materiaaleja
18. Liikenneturvan materiaaleja
19. Erätauko-menetelmä
20. Case study: Motörisoitua nuorisotyötä -kehittämishanke
21. Muut toimenpiteet
22. Tietopaketti moposuorasta
23. Tietopaketti mopojen virittämisen kustannuksista

Ramboll

Mopojen kunnostustempaus

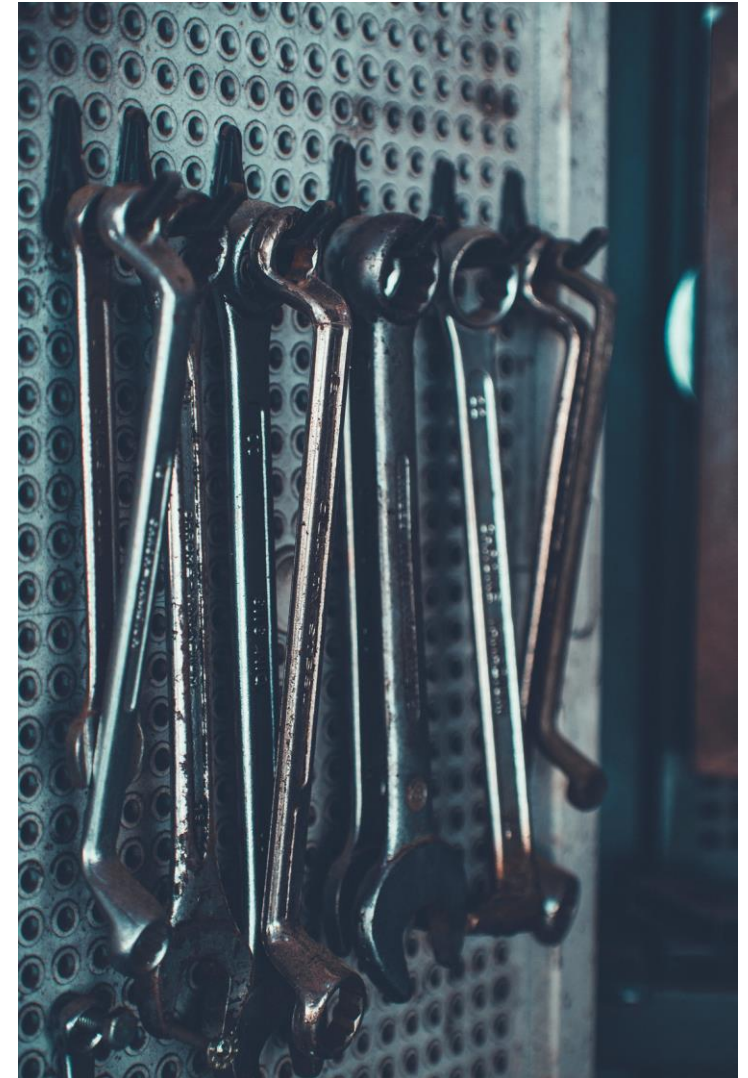
Kuvaus: Järjestetään esimerkiksi nuorisotalolla kunnostustempaus, jossa voidaan tehdä yhdessä erilaisia helposti toteutettavia mopojen kunnostustoimenpiteitä. Tapahtumassa voidaan esimerkiksi vaihtaa valot tai tarkistaa jarrujen toimivuutta. Lisäksi voidaan jakaa esimerkiksi bensalahjakortteja/varaosia ja järjestää oheisohjelmaa. Tempauksessa voidaan myös esimerkiksi palkita tieliikennekelpoisin ajoneuvo .

Järjestävä tahon / sidosryhmät: Jos kunnassa toimii mopopaja, kunnostustempaus on hyvä järjestää sen yhteydessä. Muussa tapauksessa järjestävänä tahona voi olla esimerkiksi nuorisotoimi yhteistyössä paikallisen moottoripyöräkerhon tai konehuoltamon kanssa. Lisäksi mukaan voi pyytää esimerkiksi Poliisin ja Liikenneturvan.

Kustannukset: Mahdollisten vaihdettavien osien (esim. lamput) hankkiminen, jaettavat materiaalit, mahdollinen ruokailu (esim. makkaraa).

Markkinointi: Markkinointia voidaan toteuttaa esimerkiksi sosiaalisen median kanavissa, minkä lisäksi tempauksesta kannattaa tiedottaa koululla ja nuorisotiloilla.

Vaikuttavuus: Kunnostetut laitteet ovat tieliikenneturvallisempia. Lisäksi nuoret voivat oppia tapahtumasta omien kulkuneuvojensa kunnostamisesta ja näin ymmärtää omia ajoneuvojaan paremmin. Lisäksi jaettavat oheismateriaalit voivat motivoida oman kulkuneuvon kunnossapitämiseen.

Tappomopo-esitys

Kuvaus: Tappomopo-esityksen tarkoituksena on herättää ajatuksia ja keskustelua mopoilusta, liikenneturvallisuudesta ja vastuullisesta elämästä. Esitys yhdistää liikennevalistuksen ja taikuuden, ja sen tavoitteena on saada nuoret ymmärtämään mopoilun vaarat painottaen kypärän merkitystä ja mopon/skoottereiden virittämisen vaarallisuutta. Esityksen kesto on noin 45 minuuttia.

Järjestävä taho / sidosryhmät: Esitystä myy Tiimihenki, ja koulut voivat tiedustella esitystä suoraan heiltä (jukka-tapio@tiimihenki.fi). Esitystä voi tiedustella myös liikenneturvallisuustoimijan kautta.

Kustannukset: Kunnat voivat tilata esityksiä suoraan esiintyjiltä joko itse tai yhdessä naapurikuntien kanssa. Yhden esityspäivän hinta on 1 200 €, ja yhdessä päivässä esitys on mahdollista järjestää 3-4 eri koululla. Koulut voivat olla eri kunnissa. Yhteen esitykseen voidaan ottaa jopa 300 kuulijaa, ja esityksiä voidaan järjestää sekä livenä että etäyhteyksin. Joissain kunnissa liikenneturvallisuustoimija tai Liikenneturva tarjoaa esityksiä ilmaiseksi kouluille.

Markkinointi: Esityksestä voi tiedottaa esimerkiksi Wilmassa ja koulun käytävillä tulevilla mainoksilla.

Vaikuttavuus: Esitys saa nuoret ajattelemaan omaa liikennekäyttäytymistään, mikä voi heijastua heidän ajotottumuksiinsa. Esitykset ovat saaneet kuulijoilta hyvää palautetta.

Teemaillat nuorille nuorisotalolla

Kuvaus: Nuorisotalolla/-tiloilla järjestetään teemaillat esimerkiksi yökahvilan yhteydessä, jossa keskustellaan ajankohtaisista mopoiluun liittyvistä asioista. Jos nuorten mopoilu ja liikennekäyttäytyminen puhuttavat kunnassa, keskustelun avauksena voi käyttää esimerkiksi paikallisesta puskaradiosta kerättyjä kommentteja mopoiluun liittyen.

Järjestävä taho / sidosryhmät: Järjestäjänä nuorisotoimi. Tapahtumaan voi pyytää mukaan esimerkiksi poliisin, seurakunnan ja Liikenneturvan edustajat.

Kustannukset: Mahdollinen tilavuokra.

Markkinointi: Tiedottaminen nuorisotiloilla, koululla ja sosiaalisessa mediassa. Myös esimerkiksi Wilman kautta voi laittaa tiedotteen tapahtumasta.

Vaikuttavuus: Esimerkiksi Kempeleessä nuoret pitäneet rennosta tapahtumasta, jossa asiantuntijat vastaavat heidän kysymyksiinsä.

ILLAN TEEMANA:

MOPOILU

PERJANTAINA 13.11

YÖKAHVILAN yhteydessä

klo 18–23

- keskustelua

 Välitä, muista – ennakoi.
LIIKENNETURVA

POLIISI
OULU

 Kempeleen
seurakunta
KEMPELE
AKATEMIA
Oppia & elämystä

3 000 km Roomaan -lyhytelokuva

Kuvaus: Menetelmä sisältää nuorten itse tekemän lyhytelokuvan ja siihen liittyvän keskusteluosion. Keskeiset teemat ovat kaveri- ja seurustelusuhteet, liikennekäyttäytyminen, päihteet ja ryhmäpaine.

Järjestävä taho / sidosryhmät: Menetelmää voi toteuttaa ohjaaja, joka on saanut ohjaajakoulutuksen menetelmän kehittäjiltä. Elokuvan ja keskustelutilaisuuden voi järjestää esimerkiksi nuortenillassa tai koulun oppitunnilla.

Kustannukset: Menetelmästä ei koidu kustannuksia kouluille tai kunnille.

Markkinointi: Jos menetelmää hyödynnetään nuortenillassa/nuorisotalolla, elokuvaa on hyvä mainostaa esimerkiksi sosiaalisessa mediassa ja koululla.

Vaikuttavuus: Lyhytelokuva käsittelee nuorten elämään liittyviä asioita ja teemoja, jolloin nuoret saavat siihen helposti kosketuspinnan. Elokuva herättää ajattelemaan omia valintoja ja omaa liikennekäyttäytymistä.

Moposuunnistus

Kuvaus: Ideoidaan suunnistusrata, jonka nuoret voivat kiertää mopolla tai polkupyörällä. Suunnistusrasteja voi sijoittaa noin 10 kilometrin säteelle, ja rastilla olevan vihjeen hoksaamalla saa seuraavan suunnistusrastin sijaintipaikan. Ensimmäinen vihje julkaistaan esimerkiksi somessa. Rasteilla voi lisäksi olla erilaisia tehtäviä, joilla todistetaan, että rastilla on käynyt. Kaikilla rasteilla käyneet nuoret palkitaan esimerkiksi lahjakortilla.

Järjestävä taho / sidosryhmät: Järjestävänä tahona toimii nuorisotyöntekijät yhdessä esimerkiksi liikuntatoimen kanssa.

Kustannukset: Kulut riippuvat palkitsemistavasta. Kokonaisuudessaan suhteellisen matalakuluinen.

Markkinointi: Suunnistusta kannattaa mainostaa sosiaalisessa mediassa, minkä lisäksi nuoria voi tiedottaa esimerkiksi nuorisotalolla ja koululla.

Vaikuttavuus: Tapahtuma antaa mopoilijoille mukavaa tekemistä, kehittää ongelmanratkaisutaitoja ja tutustuttaa nuoria omaan kotiseutuunsa. Ns. turha ajelu jää vähemmälle, kun mopoilu kohdistetaan rastilta toiselle liikkumiseen. Vaalassa moposuunnistus oli todella suosittu, ja nuoret toivoivat uusia suunnistuksia alueelle.

EHYT ry:n materiaalit: Selvänä rattiin ja ottomitta –sovellus mopomiitteihin

Kuvaus: Selvänä rattiin/ottomitta on kampanja nuorilta nuorille. Tapahtumassa vapaaehtoiset nuoret ovat kampanjoineet esimerkiksi baareissa ja mm. puhalluttaneet joukon kuskin illan päätteeksi. Nollat puhaltaneet kuskit saaneet palkintoja. Tämä on sovellettavissa myös mopomiitteihin.

Järjestävä taho/sidosryhmät: Selvänä rattiin/ottomitta on paikallisesti yhteistyössä järjestettävä kampanjatapahtuma. EHYT ry:n asiantuntijoilta saa tukea ja materiaaleja kampanjan järjestämiseen.

Kustannukset: Materiaalimaksut. Materiaaleina on esimerkiksi pinssejä ja peilitarroja, joita voi suunnitella yhdessä paikallisten nuorten kanssa.

Markkinointi: Kampanjointia voi mainostaa esimerkiksi somekanavissa.

Vaikuttavuus: Nuoret saattavat kuunnella paremmin oman ikäisiltään tulevaa "valistusta".

Fiksun mopoilun ohjelma

Moposuorat

Ramboll

Mikä moposuora?

Moposuoralla tarkoitetaan aluetta, jonka kaupunki, kunta tai muu toimija on määritellyt vapaata ajamista varten. Moposuoralla ajetaan yleensä mopoilla, mutta muita käytettäviä kulkuneuvoja ovat esimerkiksi kevytmoottoripyörät.

Moposuoria on toteutettu muutamissa kunnissa, ja niistä on tehty aloitteita useissa kunnissa. Ajatuksena on tarjota nuorille selkeä paikka vapaalle mopoilulle, ja samalla vähentää mopoilusta mahdollisesti aiheutuvaa häiriötä esimerkiksi asutuksen läheltä.

Moposuoriin liittyvät haasteet voidaan karkeasti jakaa **vastuu- ja laillisuuskysymyksiin** sekä vapaan ajoharjoittelun liikenneturvallisuusvaikutuksiin.

Vastuu- ja laillisuuskysymykset

- Jos kunta järjestää palveluna moposuoran, on **kunnan vastuulla varmistua palvelun turvallisuudesta**. On tärkeää miettiä, voiko palvelua tarjota aidosti turvallisesti ilman valvontaa.
 - Kunnan tulee tehdä järjestämästään palvelusta **riskienarviointi ja vaarojen tunnistaminen** (turvallisuusasiakirja).
 - Järjestäjän tulee varmistaa, **ettei palvelua käytetä vastoin sääntöjä**
 - Järjestäjän tulee varautua onnettomuuksiin laatimalla toimintaohjeet onnettomuustilanteisiin.
- Kunnan tulee varmistua muun muassa siitä, että palveluympäristö on turvallinen ja soveltuu käyttötarkoitukseensa. Huomioitavia asioita ovat esimerkiksi
 - ajosuunnat,
 - ulkopuoliset eivät pääse alueelle käytön aikana,
 - palveluun osallistumisen ikäraajat ja
 - riittävä varmistuminen ikärajojen noudattamisesta,
 - palveluun soveltuviin ajoneuvojen määritleminen ja
 - riittävä varmistuminen siitä, että moposuoralla käytetään ainoastaan sinne soveltuvia ajoneuvoja,
 - käyttäjien ja sivullisten riittävä ohjeistaminen noudatettavista säännöistä ja palvelun turvallisuudesta

Vapaan ajoharjoittelun liikenneturvallisuusvaikutukset

Moposuorat voivat vaikuttaa liikenneturvallisuuteen negatiivisesti, sillä moposuorien toiminta ei ole omaehtoiseen käsittelyharjoitteluun rinnastettavaa toimintaa. Moposuorilla ajaessa kuskit eivät varsinaisesti harjoittele turvallista ajotapaa, vaan keskiössä on yleensä erilaiset ajoneuvolla tehtävät temput.

On syytä miettiä, onko riskinä se, että moposuoralla tehtäviä temppuja halutaan testata ja esitellä myös liikenteessä.

Moposuorassa huomioitavaa

Mopoharjoitteluratapalvelun järjestämisessä tulee huomioida mm. [kuluttajaturvallisuuslaista \(920/2011\)](#) tulevat vaatimukset.

Palveluntarjoajan eli kunnan on olosuhteiden vaatiman huolellisuuden ja ammattitaidon edellyttämällä tavalla varmistuttava siitä, **ettei palvelusta aiheudu vaaraa kenenkään terveydelle tai omaisuudelle**.

Mopoharjoitteluradat katsotaan lähtökohtaisesti sellaisiksi palveluiksi, jolle on laadittava [turvallisuusasiakirja](#). Asiakirja tulee olla laadittuna **ennen palvelun tarjoamisen aloittamista**. Turvallisuusasiakirja on palveluntarjoajan kirjallinen kuvaus siitä, miten palvelun turvallisuus on järjestetty. Turvallisuusasiakirjassa kuvataan palveluun liittyvät vaarat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi ja hätätilanteisiin varautumiseksi.

Lisätietoa palveluntarjoajan velvollisuuksista [Tukesin verkkosivuilla](#) (tukes.fi)

Lopuksi

Sidosryhmien kommentit

Liikenneturva ja poliisi eivät suosittele moposuorien perustamista.

Moposuoriin liittyy merkittäviä haasteita sekä liikenneturvallisuuden että vastuu- ja laillisuuskysymysten näkökulmista, minkä lisäksi ohjaamattoman ajoharjoittelun turvallisuusvaikutuksiin liittyy tutkimuksen valossa paljon ongelmia. Ongelma on se, että moposuorilla tultaisiin melko varmasti temppuilemaan ja harjoittelemaan erilaisia temppuja (esim. Keulimista), jotka siirtyisivät näyttämisenhaluna helposti ja todennäköisesti yleiseen liikenteeseen.

Moposuuratoiminnan sijaan suositellaan **ohjattua**

toimintaa, jossa liikenneturvallisuus ja sen

edistäminen on keskiössä.

Pohdittavaksi

Saako radan suljettua täysin ulkopuolisilta?

Jääkö rälläys vain moposuoralle, vai

siirtyykö se myös liikenteeseen?

Kuka lopulta vastuussa, jos jotakin tapahtuu?

Viritetty mopo

Mitä seurauksia?

Viritetty mopo

Mitä seurauksia?

Tieliikennekäyttöön hyväksytyt ja rekisteröidyn mopon rakennetta ei saa muuttaa. Tällainen viritetty mopo on turvallisuusriski ja sillä liikenteessä ajaminen on rangaistavaa. Valvonnassa todetuista muutoksista seuraa usein omistajalle kallis lasku takautuvien vakuutusmaksujen, sakkojen ja katsastusmaksujen, sekä korjauskustannusten muodossa.

Viritetyllä kulkuneuvolla ajaminen on lisäksi riski sekä kuljettajalle että muille tienkäyttäjille. Rakennemuutosten toteuttaminen voi tehdä kulkuneuvosta vaarallisen, ja nopeuden kasvaessa esimerkiksi jarrut eivät välttämättä toimi oikealla tavalla. Muut tienkäyttäjät taas voivat tehdä virhearvioita esimerkiksi risteyksissä, jos mopo kulkee arvioitua nopeampaa.

Jos mopo kulkee **45-59 km/h**, seurauksena voi olla 100 euron liikennevirhemaksu ja mopon rekisterikilpi otetaan pois. Kilven saa takaisin maksullisen valvontakatsastuksen jälkeen, kun mopo on korjattu ja sen on todettu katsastuksessa jälleen vastaavan oikeaan ajoneuvoluokkaa.

Jos mopo kulkee **60-65 km/h**, kuljettaja saa liikennevirhemaksun sijaan sakon. Lisäksi rekisterikilpi otetaan pois ja ajoneuvo määrätään valvontakatsastukseen.

Jos mopo kulkee poliisin koeajossa **yli 65 km/h**, ajoneuvoa käsitellään moottoripyöränä. Kuljettaja saa sakon muutoskatsastamattoman ajoneuvon käyttämisestä liikenteessä ja mikäli hänellä ei ole vaadittavaa A-luokan ajo-oikeutta, myös sakon kulkuneuvon kuljettamisesta oikeudesta. Lisäksi kuljettaja määrätään tässä tapauksessa ajokieltoon. Ajoneuvosta otetaan rekisterikilpi pois ja ajoneuvo määrätään valvontakatsastukseen. Lisäksi, jos mopon rakennetta on muutettu, poliisi ilmoittaa asiasta Liikenne- ja viestintävirastolle mahdollisen auroveron määrittämiseksi, sekä Liikennevakuutuskeskukselle mahdollisen korotetun vakuutusmaksun perimiseksi.

Yhteiskustannus voi enimmillään nousta jopa yli tuhanteen euroon. Lisäksi henkilöauton ajokortin saaminen voi lykkääntyä ajokiellon takia.

Aineisto saatavilla

- <https://www.traficom.fi/fi/vuonna-2021-tieliikenteen-turvallisuuden-valtionavustusta-saaneet-hankkeet> (tulossa)
- Itä-Suomen liikenneturvallisuustoimijan Teams –kanava
- Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun liikenneturvallisuustyön Teams –kanava
- Aineisto on todennäköisesti tulossa Liikenneturvan sivuille mopoilun alle
- teemu.kinnunen@ramboll.fi (toimitetaan myös tarvittaessa)

